GEORGII ERNESTI STAHL,
CONSIL. AUL. ET ARCHIAT. REG. MED. ET RERUM
NATURALIUM PROF. PUBL. ORDIN.
&c.

PROPEMPTICON INAUGURALE

DE

ANTIQVA VERITATE ARTIS MEDICÆ.

VERITAS circa res naturales, uti non ſolum ſimpliciſſimum aliquid eſſe ſolet, ſed etiam ipſis rerum naturalium conſtitutionibus ita *inditum* atque *inſitum*, ut quamdiu hæ à condito mundo extiterunt, hæc illas tanquam indiviſo comitatu, ſtipaverit; Ita ab omni tempore, à quo homines rationis compotes, ad harum rerum ſolertiorem obſervationem animum applicuerunt, non potuit hæc illos ita tota præterire, quin ad minimum *eminentiorem* ejus conſpectum animadverterent, & ad poſteritatem celebrarent. Quamvis enim negari minimè poſſit, quod antiquiſſimi mortalium, vitæ atque morum ſimplicitate contenti, minus curiosè res, ad hos ſcopos minus pertinere viſas, ad animum atque contemplationem revocaverint; & poſteriorum demum ſeculorum, primo forte vitiis, ſed etiam inde pullulantibus magis magisque necesſitatibus, plurium rerum naturalium aliquanto curioſior obſervatio, & perveſtigatio increbuerit: tamen, ſi res tranquille, & ſine præjudiciis, in ſola probabilitate aut ſuſpicione fundatis, perpendatur, neque circa hoc negotium obſcurum erit, quod *duplici claſſe* circumſcribantur omnes illæ annotationes; nempe *primò*, obſervationum è nihil neceſſario uſu, ſed ſciolo ſolum, incauto, luxurioſo, faſtuoſo, abuſu, reſultantium: *ſecundò*, curioſiorum quidem ſcrutiniorum, ſed ab hominibus ita *paucis* inſtitutorum, ut nec illi *ſoli* omnia ſatis exactè perficere potuerint, nec *ſubſidiis* etiam ad tales ſcopos abſolvendos, ſoli ſuffecerint. E *priore* claſſe procesſit ſcientia, parallelisſmum retinens cum cauſa ſua, vel occaſione; ut videlicet non plus hac via innoteſce-

teſceret,quantum quàm in præparatione & aptatione ad illos ſcopos occurreret: aut ex uſu talium rerum conſequeretur, atque diluceſceret. *Poſteriorem* claſſem, limitibus certis circumſcripſit, neceſſitas variorum remediorum & *inſtrumentorum*, ad penitius ſcrutinium paſſim abſolute neceſſarium: quæ neque *invenire* tam promtum eſt cuilibet, avido licet & ſolerti, ingenio, *uni* eidemque, *ſoli*: nec mente deſtinata & effičta, effečtu ipſo elaborata praeſtare, & perficere. Cui rei acceſſit illa difficultas, quod poſteriores, magis propemodum in *admiratione* rerum ab anteceſſoribus annotatarum, ſubſiſtere maluerint; imò, ad has ipſas etiam comprehendendas, non parum temporis impendere neceſſe habuerint, occaſionibus etiam ad hanc ſolam confirmationem varie deficientibus; quam ut vel voluerint, vel potuerint, tralatitia illa ſcrutinia, plus ultra *perſequi*, & ſcientiam altius eruere aut polire. Quæ res ne nudis ſuſpicionibus ſuperſtrui putetur, efficit vel *poſtremis* his temporibus notisſimus circa tales auſus *defectus*, ubi, licet affatim ſit manuariorum artificum, tamen paſſim inventiones *mentales*, veram poteſtatem artis mechanicæ tranſcendant; aut neceſſarii *ſumtus*, aut reliquæ commodæ occaſiones, tentamina quantumcunque bene conſulta, cohibeant & retundant. Interim autem etiam qualiſcunque uſus, imprimis *politicus* & de pane lucrando, aviditatem hominum impellant, ad res, longe ingenioſiore *comparatione* indigentes, *intempeſtivè*, tanquam decreto aliquo obſignandas; ut ubi illi defecerunt, aut à propoſito aberrarunt, aliis felicius aut circumſpectius in eadem re verſantibus, nonniſi moleſtum hinc evadere poſſit, ſive plura, ſive imprimis alia, monere aut oſtendere. Quamvis autem hoc, circa *multitudinem* rerum ſolidè declarandarum, ut hodieque valet, ita ab omni tempore valuiſſe, maxime probabile ſit; non fefellit tamen *generaliorum* veritatum evidentia, ullam propemodum ætatem, quin de illa jugiter omnes conſen-

ti-

tirent, quotquot ad obſervandum & experiundum animũ adjicerent. Ut hujus rei exemplum afferamus, ex intima antiquitate, quoad monumenta ſuppetunt, depromtum, circa conſtitutionem omnium atque ſingularum huius univerſi rerum, *omnes conſenſerunt*, quod rerum, quomodocunque in ſenſus incurrentium, partim *materia* certa & idonea ſit & eſſe debeat; partim *actus* quidam, materiam hanc *agitans*, & pro ſua habilitate *ordinans*, *diſtribuens*, diverſimode *diſponens*, *coaptans*, *componens*. Hoc *activum* principium, alii *Divinatem* appellarunt; alii *Mentem*: utrique tamen à *materia* ipſa *diſtinxerunt*, & huic ita *præfecerunt*, ut tam *actum* in genere, à *poteſtate* illa *eminente*, quàm *ordinem* atque *gubernationem* actus, ab *intellectu* quodam, ad varios effectus reſpiciente, arceſſerent. Alii verò ita quidem *alligarunt* hanc *activitatem* ipſi *materiæ*, ut ab illa ſeparari non poſſe contenderent: interim tamen nec eo ipſo illud negare ſuſtinuerunt, quod *activitas* illa, licet à *materia* non diſcedat, tamen non ſit *ipſa* materia. Adeoque in eo *coincidunt* cum præcedentibus, quod *activitas* hæc, ſit aliquid *ſublimius*, *potentius*, adeoque vel ex lege *actionis* atque *paſſionis*, *dignius*, quam ipſa *materia*; cum hæc nihil utique ſive ordiretur, ſive perficeret ac abſolveret, niſi *activitas* illa illam *agitaret*, ageret, ferret, impelleret, *ordinaret*, *diſtribueret* & *diſponeret*. Ne verò nimium ſe diffundat conſideratio noſtra, placet à *generalioribus* illis, circa veritatam in rebus naturalibus, partim animadverſionibus, partim conſenſibus, progredi ad paulo *ſpecialiorem* aliquam, nempe corporis humani, ut VIVI, contemplationem. Circa hanc nota eſt ab antiquiſſimis inprimis medicinæ temporibus, ad nos transmiſſa, ſententia, quod *Natura* ipſis dicta humana, & *ſtruat* ſibi corpus, & illud *adminiſtret*, VIVUM, ſartum tectumque, præſtet & conſervet. De quo *activo* principio corpus adminiſtrante, *Galenus libr. de Horrore & Rigore*, diſertis ver-

 bis

bis ſcribit, quod hoc principium, *calidum innatum* tum temporis dictum atque agnitum, ſit, *non aliquid adventitium, aut generatione animalis poſterius; ſed ipſum primum, primigenium, & verè innatum*: imò quod tam *Natura* ita dicta, quam *anima, nihil aliud, quam hoc ipſum, ſint*. Quamvis autem abſona, & omni uſu caſſa ſit diſceptatio, de reliquis reſpectibus, quorum intuitu *animæ* poteſtas, cum *actionibus in corpus*, conciliari poſſit aut non poſſit; inſuper etiam in eo faſtidioſa, quod cum hominibus, nec intellectus nec voluntatis compotibus, inſtituenda veniat: ſufficiunt tamen, & nullo usquam modo negligi poſſunt, *tres* illæ circumſtantiæ; 1.) quod *anima*, actu pure *ſpeculativo*, quem *ens rationis ratiocinantis* vocant, potentiſſime valeat in *materialem* conſtitutionem corporis agere, experimento omnibus hominibus notiſſimo, *nævorum maternorum*: & altero æquipollente, *animi pathematum*, in *motus vitales*, involuntarios, vulgo dictos. 2.) quod *actus* etiam *vitales*, ita rationabiliter, ſeu *convenienter cum ratione*, exerceantur atque gubernentur, ut ad *finem*, conſervationem corporis, in genere & ſpecie, quadrat & requiritur: niſi quidem ab *animi* malis moribus atque motibus, turbatio intercedat: 3.) quod etiam *actiones* tales, *neceſſariæ* quidem omnino ſunt corpori, ſed nullo alio reſpectu, quam *propter finem*, nempe conſervationem corporis: nulla verò *materiæ* evidente *neceſſitate*, ſiquidem toto die etiam manifeſtò exempla occurrunt, *omiſſionis* actuum talium, & quidem in caſibus, ubi per *quantitatem* & *qualitatem* materiæ, ſi ab hac *phyſicè*, aut corporaliter *mechanicè*, effectus penderet, tanto *fortius* & eminentius ſequi deberet. Unde ſufficere poteſt obſervatio ſaltem illius, ab omni antiquitate agnitæ & asſertæ *veritatis*, quod utique *conſervatoria* talis *actuatio* atque *actio*, corpori ſit *neceſſaria*. Tanto magis autem, inde ab omni antiquitate, agnita atque tradita eſt illa

quo-

quoque veritas; quod conſervatio vitalis, quam plurimum debeat *ſpontaneis*, nempe ab ipſa *activitate*, corporis animalis œconomiæ indita & immanente, inſtitutis atque gubernatis, *ſecretionibus & excretionibus*: Quas antiquitas diligenter annotavit atque deſcripſit, non ſolum ſub hiſtoria *coctionis*, & tandem *Criſis*: ſed etiam ſub interpretatione ſolenni, quod *Criſes*, ſint exitus *pugnæ* ipſius *naturæ cum morbo*: cujus *intermedii* ſucceſſus, felicioris aut infelicioris ultimi eventus prænuncii & indices, ſint *ſigna coctionis*, id eſt, *progreſſus & eventus partiales & ſucceſſivi ſeceſſionum*, & *ſecretionum* morbidæ materiæ; quorum proportioni tandem reſpondeat *Criſis* ipſa, per pleniorem, uberiorem, fortiorem & alacriorem, *ejectionem* totius materiæ morbiferæ, nempe *Eccriſin* ſeu excretionem. Cui ita *theoreticè* agnitæ veritati, ſuperſtruxerunt etiam totam ſuam artificioſam *Therapiam* atque *praxin*; nempe ita præſupponentes atque commendantes, *ſpontaneam* illam *activitatem* naturæ, ut artifex illi omnino *invigilare*, eamque ſolerter *obſervare* debeat; & hujus *ſucceſſui*, ſecundum proprias eius, ut *ſpontanei*, menſuras, *ſubſidiariam* ſuam operam, ita præſtare atque adhibere, ut illi quoquo modo *ſuccurrere*, eamque vel *ſublevare*, vel plane *ſupplere* obtingat. Unde nempe, ſi hæc conſtantiſſima antiquiſſimorum intentio atque traditio, ſatis intellecta, decenter pro *Cynoſura* præ oculis habeatur, facile erit intelligere, quomodo accipi debeant, tam admonitiones antiquorum, de *ſpontaneis* conatibus & ſucceſſibus *criticis* obſervandis, & non turbandis: quam conſilia, de *ſubſidiariis* ſuppetiis, naturæ ad tales exitus & effectus contendenti, ſecundum proportionem proceſſus & progreſſus ipſius, ferendis & adhibendis: & è propriæ, aut ſociæ, talis *pugnæ* adverſus morbum, ſucceſſibus, tempeſtive percipienda *prognoſi*, quid de futuro ultimo felici exitu, legitime ſperare aut time-

re

re conveniat. Ex his, inquam, conſiderationibus, luculenter perſpicere licet, ipſi jam priſcæ ætati bene notam & notatam *veritatem*, tam *conſervationis* atque *propugnationis ſpontaneæ*, corporis, quæ, exquiſitiſſimo ſenſu, *Vita* atque *actio vitalis*, appellatur: quam veram *utilitatem*, cum ſuis conditionibus, imò veram aliquando *neceſſitatem*, Artis. Hæc ipſa, ab ultima antiquitate ad nos transmiſſa *veritas*, è fundamento ſuo recte eruta & conſiderata, illuſtrat ὀφθαλμοφανερῶς totum habitum *artis*, & *poteſtatis* ejus, ad *ſubveniendum* atque conſulendum *naturæ*: & *neceſſitatis* ejus, ubi ſuppetiæ hæ, naturæ *prægravatæ* revera ferendæ veniant. Hæc, inquam, veritas de *neceſſitatibus*, naturæ humanæ in ſuo corpore objectis; & *poteſtatibus*, propria operatione atque gubernatione his ſubveniendi & bene conſulendi: accidentali autem etiam *poſſibilitate*, ſeu potentia, ut *prægravari* poſſit hæc ipſius naturæ Energia: & tunc elucente *neceſſitate artis*. Interim etiam *neceſſitas* utique, ut *ars* ad *naturæ ſociam* operam reſpiciat, & cum hujus *poteſtate*, ſuam recte comparet, & combinet atque exæquet, ab omni tempore, quà patent monumenta, agnita eſt, ſatis perſpecta, & ad poſteritatem ſtudioſe transmiſſa, imò commendata. Curioſius autem hanc veritatem obſervandi, declarandi, & ubilibet decenter applicandi potius, quam ſolum explicandi, ſtudium, incumbebat certè *poſteritati*, eò magis, quantò non ſolum *facilius* eſt, *inventis aliquid addere*; verum etiam vel ſponte increbeſcentes, vel pari ſtudio conquirendæ, commodiores *occaſiones*, magis magisque, vel decerni atque commendari poſſunt, vel effectu ipſo inveniri, & uſibus deſideratis applicari. Id quod, ſicuti de *Medicâ arte*, ejusque non ſolum *utilitate*, ſed paſſim etiam *neceſſitate*, præcipuo loco valet; ita nec ad nudam *ſcientiam*, ubi illa quæritur aut affectatur, minus valet, aut negligi debet: tanto magis, cum *ſcientia* luculentior

&

& perfectior, *arti* ſemper facem præferat, eamque magis magisque, non ſolum illuſtret, verum etiam inſtruat, informet, & confirmet. Poſſumus ejus rei exemplum allegare, in arte *Chymico-metallurgica*, & *ſcientia* ejus phyſica; ubi à remotiſſima antiquitate, agnitum utique atque obſervatum eſt, quod *metalla*, *imperfectioris*, nempe *laxioris*, *mixtionis*, quando connexæ cum ipſis, in eorum mineris, *heterogeneitates* crudæ, *ſulphureo-arſenicales*, & *regulino-volatiles*, *uſtione* ab illis ſeparandæ veniunt, ita quoque ipſa hæc metalla inde comburantur, ut amiſſa aliqua *mixtionis* ſuæ portione quacunque, *fuſorii*, qua talis, ignis poteſtate, in verum metallum redigi, ſeu, uti recte loquuntur recentiores, *reduci* non poſſint; (Id quod etiam valet de metallorum talium, jam ad debitam ſuam metalleitatem atque *tractabilitatem* deductorum, variis uſtulationibus, quibus ſemper portio illorum in ſimilem deſtructionem, quaſi *cinerariam*, fatiſcit, ut ſunt *cineres plumbi* atque *ſtanni*, quin vulgo quoque cinerum nomine venientia retrimenta *cupri*, & vulgo appellata *battitura ferri*) reſtitui autem poſſe corrupta hæc metalla in integritatem *mixtionis* ſuæ immediata transfuſione per ipſos *carbones*, imò ſtrictiùs loquendo, *confuſione* cum carbonibus, antiquiſſima praxi deprehenſum, obſervatum, & in uſum deductum, utique eſt. Interim *ſcientia* hujus rei, quæ neceſſitas hunc agendi modum imperet, imò potius quis *phyſicus* uſus, & corporale commodum, metallis ab hac *commixtione* cum carbonaria ſubſtantia, eveniat, in hunc usque diem parum perveſtigata atque intellecta fuit. Dum interim adeò familiares, inter ipſos paſſim ſpeculationem & ſcientiam affectantes, docimaſiæ, & ante omnia promtiſſima illa, *reguli antimonialis* cum nitro exuſti, reſtitutio in *metalliformem* conſiſtentiam ſuam, per *carbones* adjectos, & momentanea reverſio *cinerum ſtanni* non prorſus exuſtorum, per fruſtulum *ſebi*, *picis*, aut cujuscunque *pinguedinis*, ſimpliciſſimæ hujus rei ſcientiam, in rudem utique ſenſum ingerere debuiſſet &c. Sicut autem de *Me-*

dica inprimis *veritate antiquiſſima*, ſermonem inſtituere, præcipue tulerat animus, ita cum hoc præſtitum à nobis eſſe confidamus, non placet ulterius diffundi, ſed ſolum antiquiſſimæ hujus veritatis ſolertem comprehenſionem, æſtimationem, & applicationem ad uſum therapevticum, cujus verum, ſolidum atque unicum fundamentum eſt, comendare. Placuit hæc præmittere commendationi, quam à nobis expectat Vir Juvenis Nobiliſſimus atque Clarisſimus,

JOHANNES ANDREAS HAMMERER,

ARGENTORATENSIS,

MEDICINÆ CANDIDATUS DIGNISSIMUS.

NAtus hic eſt Argentorati; Patre, νῦν ἐν ἁγίοις, Viro Prænobiliſſimo & Excellentisſimo Domino JOHANNE CAROLO HAMMERER, quondam Eminentiſſimi Principis FURSTENBERGICI, Cardinalis & Epiſcopi Argentoratenſis, diverſorumque Magnatum atque Statuum, Conſiliario & Archiatro, inque Civitate Patria Practico Seniore, ut & Reipublicæ Argentinenſis Senatore. Matre vero virtutibus ſexum hunc exornantibus ſpectatiſſimâ, SALOME, Senis, annum LXXXII. ingreſſi B. ANDREÆ GREUHM, ejusdem Civitatis Senatoris & Pharmacopolæ Senioris, Filia. A Parente, ab ipſa infantia, non modo in pietatis & morum optimorum exercitio, ſed etiam bonarum literarum fundamentis, usque ad obitum ejus, ſub Inſpectione perpetua & Informatione Præceptorum domeſticorum, omni curâ atque Studio educatus. In ſcholas ſic dictas Claſſicas quoque immiſſus, Virorumque plurimum Reverendorum, DANIELIS PFEFFINGERI & BRECHTII, S. S. Theologiæ nunc Doctorum & P. P. Ord. Capit. S. Thom. Canon. JOHANN. PHILIPPI BARTENSTENII Logic. & Metaph. P. P. Ordin. ut & Capit. S. Thom. Canon. M. GEORGII FRIDERICI HEUPELII, Græcæ Linguæ in Gymnaſio florente Præceptoris dignisſimi, fideliſſimæ Inſtitutioni commiſſus, & poſtea in Academia florente Civis factus. Poſt hæc, Patre Optimo præmatu-

maturè orbatus, à Matre honoratiſſima atque perdilecta, usque ad hunc diem tam multis ac innumeris beneficiis affectus eſt, ut merito ſe obſtrictum agnoſcat, grata mente ea in perpetuum celebrare: Inter alia enim, eò etiam, ſpeciali maternâ curâ, allaboravit, ut conſilio ac operâ Virorum Magnificorum, Ampliſſimorum, atque Prudentiſſimorum Dominorum, DN. REINBOLDI FRIDERICI, apud Argentoratenſes Reipublicæ Conſulis ac Tredecemviri, atque Univerſitatis Scholarchæ, & DN. JEREMIÆ ADAMI LEITERSPERGER, Conſulis Reipublicæ Argentoratenſis, Patronorum atque Affinium ſpectatiſſimorum, Viro Nobiliſſimo Excellentiſſimo atque Experientiſſimo Medicinæ Doctori & Prof. Publ. S. Capit. Thom. Canon. DN. MELCHIORI SEBIZIO, & poſt mortem hujus, Viro Nobiliſſimo Ampliſſimo atque Excellentiſſimo, DN. JOHANNI HEINRICO LEDERLINO, Linguar. Orient. Prof. Publ. Ordin. & Capit. Thom. Canon. Affini Graviſſimo, per aliquot annos convictor domeſticus fuerit; quò ſimul in humanioribus ſtudiis ac fundamentis Medicinæ firmis, omni ſtudio & fideliſſima Informatione inſtrui poſſet.

Qua de cauſa privatisſima manuductione prælaudati Nobiliſſ. Viri, DN. LEDERLINI potitus, ſub ejus auſpiciis Antiquitates, Philologica, aliaque Principia philoſophica, ad altiora ſtudia pertinentia, tractavit, & Diſſertationem Philologicam de πανοπλία τῦ Θεῦ, ſolenniter ventilavit. A Viris quoque Nobilisſimis, Amplisſimis atque Excellentisſimis, DN. KHUNIO Hiſt. & Eloq. Prof. Publ. Ordin. Capit. Thom. Canon., tam publicè quam privatim, in Hiſtoricis & Oratoria, & ſupra nominato DN. BARTENSTEINIO in Logicis, privatim, & privatisſimè in Metaphyſicis, à Conſultisſimo DN. JOHANNE GEORGIO SCHERZIO J. U. D. & Prof. Publ. Capit. Thom. Canon. in Ethica, Politica, & Jure publico, privatim, optime & erudite inſtructus. Hinc *Medica* Collegia frequentavit, & Virorum Nobilisſimorum, Excellent. & Experient. Domi-

b 2 norum,

norum, SCHEIDII, SEBIZII, HENNINGERI, SALTZMANNI, Medicinæ Doctorum & Profeſſorum Publicorum, &Capit. S. Thom. Canon. Fautorum, atque Cognatorum, omni honoris cultu ſibi proſequendorum, eruditas & egregias Commentationes, ad Hippocratis Aphoriſmos, Celeberrimi Wedelii Theoremata, Phyſicam Rationalem & Experimentalem, Materiam Medicam, Chirurgico-Anatomicas Explicationes, tam publice, quam privatim, & privatisſime audivit. Loci etiam herbarum omnis generis plurimarum fertilisſimi, Hortoque Medico pulcherrimo inſtructi, morumque, illorum Cadavera, qui vitam in noſocomio finiere, Cultro Anatomico largisſime ſubjicientium commoditate uſus, Excurſionibus Botanicis, & Sectionibus Anatomicis, utriusque ſexus, tam publicis quam privatis, per aliquot annos ſedulo interfuit. Præterea Prænobilisſimorum & Clarisſimorum Virorum, Domini STROEHLING, & DN. Fratrum GREUHMIORUM, avunculorum ſuorum honoratisſimorum, inclytas officinas Pharmacevticas, frequentius frequentavit, ut & Noſocomium ſic dictum Gallicum, in quo ex Viri Celeberrimi & Experientisſimi DN. DUCONTE ingenioſis & uſu comprobatis plurimis Operationibus, multum profecit.

Grata mente etiam celebrat Virum Excell. atque Experient. Dn. Doctorem NICOLAI, Practicum Felicisſimum; cujus eruditis diſcurſibus plurimum debuit. Hiſce Prælaudatorum Virorum prudentisſimis Manuductionibus inſtructus, conſulente & permittente Prudentisſimo atque Amplisſimo Dn. FRIDERICO REICHARDO MOCKEL, Illuſtris Collegii Quindecimviralis Argent. Aſſeſſore ſplen-

didisſimo, Parente Optimo, & perdilecta Matre, quæ cum hoc ante tres annos ſecundum Matrimonium iniit, transacto antea per celebres aliquot regiones atque Aulas itinere, 1711. ad hanc florentisſimam Regiam Fridericianam profectus eſt. Ibique in ſtudio Medico tum mea privatiore inſtitutione, maxima cum induſtria, asſiduitate, atque ſolertiâ, uſus eſt, tàm in Lectionibus publicis, Phyſicam & Chymiam, & privatisſimè, Curſum Medicum docentis, quam privatis Diſcurſibus curioſitati atque ſagacitati ipſius ſatisfacientis: Tum etiam Dn. Doctoris MICHAELIS ALBERTI, Prof. Publ. Extraord. & Reipubl. Norimb. Phyſ. Ordin., cuius & ſolidam, & planam ac perſpicuam, Doctrinam, gratâ mente prædicat; in Lectionibus cum publicis, tum privatisſimis, in univerſum Curſum, & priuatis Practicis, Chymicis, Caſualibus. Alios etiam hujus Academiæ Viros eruditionis Fama Clarisſimos audivit, ac potisſimum privatisſimè, Dn. CHRISTIANUM FRIDERICUM HUNOLD, quem MENANTIS Nomine Orbis eruditus novit, cujus ſingularem Favorem multis modis expertum ſe eſſe, gratâ mente recolit. Exacto ita hic per omnimodam indefeſſam induſtriam biennio tandem ad uſum atque fructum, è collecta ſcientia pulcherrima, ipſa praxi felici, percipiendum, tam proprio inſtinctu, quam charisſimorum Cognatorum ſuaſu, colophonem Academicis ſtudiis imponere, ſecum conſtituit; ſimul tamen ad Jura, Privilegia, atque Ornamenta, dignis artis cultoribus deſtinata, animum adjiciens, poſtquam apud Facultatem noſtram deſiderium ſuum modeſtè profeſſus, & ad examina conſueta admiſſus eſſet, talia eruditionis ſuæ documen-

menta exhibuit, ut meritò ad ſupremum in hoc genere ſpecimen publicum edendum, liber aditus ipſi pandi debuerit. Præſtabit hoc DISPUTATIONE INAUGURALI, ſub meo Præſidio, De NECESSITATE ARTIS MEDICÆ. Quæ cum publicè ventilanda veniat proximo Decembris die, ad Actum hunc ſolennem honorificâ ſuâ præſentiâ condecorandum, omnes, quibuscunque honoribus atque Titulis appellare fas eſt, Academiæ PATRONOS, PROCERES, FAUTORES, HOSPITES, atque CIVES, ex officii ratione, quibus par eſt, obſequiis, officiis, & humanitate invitamus.

P. P. d. XXIV. Decembr.
MDCCXII.

L. S.

NOBILISSIME CANDIDATE,

FActum eſt, ut aliquoties, mecum in colloquia deſcenderes, ex quo, ſtudiorum cauſa, egiſti in Fridericiana. Semper in te animum deprehendi agilem, artisque tuae amantiſſimum. Mouit hoc collegam noſtrum, principem Medicum, ut te ad ſcholas admitteret priuatas, numeraretque te inter auditores acroamaticos. Probaui hunc ſtudiorum tuorum ordinem prudenter diſpoſitum. Quod praeſertim in re medica plurimum praxi eiusque arcanis rationibus dare

re

re ſoleamus. Reſpondet etiam conſiliis nunc tuis euentus, ſumma uotorum tuorum uitaeque Academicae gloriae plenus exitus. Prodis in publicam arenam, unde inſulam, Medicis ſacram, reportabis. Vrbi ueſtrae, quam ciuium ergo, diu habui in deliciis, tui nunc cauſa gratulor uoueoque, ut ſalutaria illi edas ſpecimina morbosque regulis depellas, quibus apud nos fuiſti ſolerter imbutus. Vale & anni, ad finem currentis, exitu ingreſſuque noui utere feliciter. *Scripſi Halae Venedor. d.*XII. *menſis Dec.* CIↃIↃCCXII.

IOAN. PETR. Ludewig/ ICtus,
Regi in Curia Iudicioque Heraldico eoque Supremo a Conſiliis, Iurium ac Hiſtoriarum Profeſſor atque Magdeburgici Tabularii Praefectus, Ordinis ICtor. h. t. Decanus.